

Vass Lawyers: O noua modificare a normelor de aplicare a Legii nr. 99/ 2016 privind achizitiile sectoriale

In M.Of. nr. 328 din data de 19 aprilie 2023 a fost publicata Hotararea Guvernului nr. 336/2023 pentru modificarea si completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului sectorial/acordului-cadru din Legea nr. 99/2016 privind achizitiile sectoriale, aprobate prin Hotararea Guvernului nr. 394/2016, a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achizitie publica/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizitiile publice, aprobate prin Hotararea Guvernului nr. 395/2016, precum si a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrari si concesiune de servicii din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrari si concesiunile de servicii, aprobate prin Hotararea Guvernului nr. 867/2016 (Hotararea).

Elementele de noutate din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 99/2016 privind achizitiile sectoriale aprobate prin Hotararea Guvernului nr. 394/2016 (Normele metodologice) sunt de principiu o consecinta a modificarilor recente ale Legii nr. 99/2016 si vizeaza aspecte precum:

- estimarea valorii achizitiei sectoriale;
- stabilirea criteriului de atribuire;
- garantia de participare si garantia de buna executie;
- cataloagele electronice;
- reguli de publicitate si transparenta;
- derularea procedurilor de atribuire;
- acordul-cadru;
- sistemul dinamic de achizitii;
- oferta si documentele insotitoare;
- procesul de verificare si evaluare;
- finalizarea procedurii de atribuire;
- modificarea contractului sectorial/acordului-cadru;
- finalizarea contractului sectorial.

ESTIMAREA VALORII ACHIZITIEI SECTORIALE

O prima clarificare adusa de Hotarare vizeaza metoda de calcul a valorii estimate a achizitiei.

La alegerea procedurii de atribuire, entitatea contractanta are obligatia sa se raporteze, in functie de tipul contractului/acordului-cadru, la valoarea estimata a produselor, serviciilor si lucrarilor care sunt destinate unor utilizari identice sau similare si fac parte din categoriile de produse/servicii/lucrari care sunt furnizate/prestate/executate de catre operatori economici cu activitate constanta in sectorul respectiv.

STABILIREA CRITERIULUI DE ATRIBUIRE

O alta modificare vizeaza introducerea in Anexa 2 a categoriilor de produse care au impact asupra mediului pentru care este obligatorie stabilirea criteriului de atribuire «cel mai bun raport calitate-pret» sau «cel mai bun raport calitate-cost».

GARANTIA DE PARTICIPARE SI GARANTIA DE BUNA EXECUTIE

Hotararea abroga o serie de prevederi referitoare la constituirea si restituirea garantiilor de participare si a garantiilor de buna executie. Aceste prevederi au fost insa in prealabil introduse in Legea nr. 99/2016, prin Legea nr. 208/2022.

Prevederile din Normele metodologice au fost modificate astfel incat sa reflecte si posibilitatea constituirii garantiei de participare/de buna executie prin scrisori de garantie emise de institutii financiare nebancare.

Modalitatea de retinere a garantiei de participare, termenul de constituire a garantiei de buna executie, respectiv modalitatea de constituire prin retineri succesive, de emitere de pretentii asupra garantiei de buna executie sunt reglementate in continuare in cadrul Normelor metodologice.

Ca elemente de noutate, se introduce un nou caz de retinere a garantiei de participare, atunci cand ofertantul, desi oferta sa a fost stabilita castigatoare, nu deschide un cont la dispozitia entitatii contractante, la o institutie de credit bancara agreata de ambele parti, in cazul in care partile convin ca garantia de buna executie sa se constituie prin retineri succesive din sumele datorate pentru facturi partiale.

CATALOAGE ELECTRONICE

Sectiunea „Achizitia directa” a fost transformata in „Cataloge electronice”, fiind adaptata in mod corespunzator pentru astfel de achizitii.

REGULI DE PUBLICITATE SI TRANSPARENTA

Obligatia de a prelungi termenul-limita de depunere a ofertelor in cazul in care informatiile publicate initial sufera modificari nesemnificative dar care conduc la ajustari/completari care presupun timp suplimentar pentru reactia potentialilor ofertati nu se mai raporteaza doar la specificatiile tehnice, ci la intreaga documentatie de atribuire.

DERULAREA PROCEDURILOR DE ATRIBUIRE

Hotararea aduce o serie de clarificari/modificari regulilor privind derularea procedurilor de atribuire, inclusiv de ordin terminologic:

- termenul de cerere de participare este inlocuit cu solicitarea de participare;
- operatorul economic are obligatia sa transmita oferta numai in format electronic, precum si sa completeze DUAE prin intermediul SEAP pana la data si ora-limita de depunere a ofertelor prevazute in anuntul de participare;
- a fost abrogata obligatia entitatii contractante de a incarca in SEAP procesul-verbal al sedintei de deschidere a ofertelor;
- in cazul licitatiei restranse si al procedurii simplificate, se introduce obligatia entitatilor contractante de a include in invitatie de participare la etapa a doua/anuntul de participare simplificat inclusiv adresa la care se transmit ofertele in situatia imposibilitatii utilizarii mijloacelor electronice din motive tehnice imputabile operatorului SEAP;
- sunt eliminate din Normele metodologice prevederile referitoare la derularea negocierii fara invitatie prealabila la o procedura concurentiala de ofertare pentru situatiile exceptionale care vizeaza derularea proiectelor de infrastructura de transport.

ACORDUL-CADRU

In linie cu introducerea obligatiei de a preciza in anuntul de participare si cantitatea/valoarea maxima estimata pentru acordul-cadru, Normele metodologice prevad ca entitatea contractanta nu are dreptul de a le depasi, cu

exceptia modificarilor contractuale realizate in conditiile prevazute la art. 235-243 din Legea nr. 99/2016.

SISTEMUL DINAMIC DE ACHIZITII

Hotararea modifica si completeaza prevederile din Normele metodologice referitoare la sistemul dinamic de achizitie din perspectiva:

- interdictiilor privind utilizarea abuziva sau improprie sistemul dinamic de achizitie;
- interdictiei de utilizare a sistemului dinamic de achizitie pentru atribuirea contractelor de servicii si de lucrari care au incluse in obiectul acestora prestatii intelectuale si/sau lucrari de investitie;
- precizarilor specifice pe care entitatea contractanta are obligatia de a le include in cadrul informatiilor si al instructiunilor prevazute in documentele achizitiei;
- procesului de selectie a candidatilor;
- transmiterii invitatiilor in vederea depunerii solicitarilor de participare pentru fiecare achizitie specifica.

OFERTA SI DOCUMENTELE INSOTITOARE

Normele privind elaborarea si depunerea ofertelor au fost reduse la obligatia de respectare a prevederilor documentatiei de atribuire si la dreptul entitatii contractante de a solicita in original orice document cu regim special a carui valabilitate este conditionata de prezentarea in aceasta forma.

PROCESUL DE VERIFICARE SI EVALUARE

Se abroga termenul de minim 1 zi lucratoare prevazut de reglementarea anterioara pentru transmiterea clarificarilor si completarii formale solicitate de comisia de evaluare in evaluare s fiind inlocuit cu obligatia comisiei de evaluare de a stabili termenul-limita la nivel de zile lucratoare.

FINALIZAREA PROCEDURII DE ATRIBUIRE

Fata de reglementarea in Legea nr. 99/2016 a situatiilor in care ofertantul castigator se afla intr-un caz de forta majora, aceste prevederi au fost eliminate din Normele metodologice.

MODIFICAREA CONTRACTULUI SECTORIAL/ACORDULUI-CADRU

Sunt abrogate o serie de dispozitii referitoare la ajustarea pretului contractului sectorial/acordului-cadru din Normele metodologice. Subiectul ajustarii a fost insa introdus in Legea nr. 99/2016, prin Legea nr. 208/2022.

FINALIZAREA CONTRACTULUI SECTORIAL

Noua reglementare clarifica faptul ca documentele constatatoare care certifica indeplinirea corespunzatoare a obligatiilor contractuale se publica de catre entitatea contractanta in SEAP in cadrul termenului de emitere.

Hotararea clarifica faptul ca documentele constatatoare emise de catre entitatea contractanta pentru neindeplinirea obligatiilor contractuale nu se publica in SEAP in situatia in care efectele au fost suspendate prin hotararea instantei de judecata.

Din pacate insa, Hotararea nu rezolva conflictul dintre prevederile din Legea nr. 101/2016 si Normele metodologice cu privire la contestarea documentelor constatatoare negative.

Se prevede, de asemenea, ca entitatea contractanta publica in SEAP data la care contractul

sectorial/acordul-cadru/contractul subsecvent a fost finalizat/a incetat, dupa caz.

DISPOZITII TRANZITORII

Autoritatea pentru Digitalizarea Romaniei are obligatia de a asigura implementarea prevederilor care presupun dezvoltari/modificari la nivelul fluxurilor deja dezvoltate in Sistemul Electronic de Achizitii Publice, cu exceptia prevederilor care presupun implementarea unei noi modalitati de derulare a unei proceduri de atribuire, online sau offline, pentru care termenul de implementare este de 150 de zile, in termen de 90 de zile de la intrarea in vigoare a Hotararii.

Prevederile devin aplicabile la momentul in care dezvoltarile/modificarile necesare vor deveni operationale in SEAP.